

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ

Глобалізація – процес, який охоплює всі сфери життя. Перспектива людського розвитку на пряму залежить від цього процесу, тож рівень глобалізації населення підвладний рівню глобалізації у країні. У 2020 році в рейтингу індексу рівня глобалізації Україна посіла 45 місце. У глобальному рейтингу поряд із нами В'єтнам, Греція, Таїланд, Румунія, Російська Федерація, Індія. Формування рейтингу було здійснено за такими параметрами: *економічна інтеграція* (обшир міжнародної торгівлі, інвестиції), *персональні зв'язки* (міжнародні поїздки, туризм, обсяг міжнародних телефонних переговорів), *технологія* (чисельність користувачів інтернету, частка інтернет-серверів), *втягнення до міжнародної політики* (кількість посольств, членство держав у міжнародних організаціях). Очолила згаданий рейтинг Швейцарія.

З-поміж позитивних наслідків глобалізації в Україні можна виділити: наявність прямих іноземних інвестицій; доступність загальнокультурних цінностей, культурна консолідація, подолання глобальних світових культурних розбіжностей і протистоянь (культурна глобалізація). Українці можуть безперешкодно дивитись закордонні фільми, слухати музику, читати книги іноземних письменників, користуватися інформацією, яка стосується різних сфер діяльності інших країн. Ми можемо купувати мобільні телефони, комп'ютери, іншу техніку, вироблену за межами країни; подорожувати за кордон і працевлаштовуватися за межами Батьківщини; користуватися лікарськими препаратами, виробниками яких є іноземні країни; застосовувати наукові й технічні успіхи інших країн. Позитивним моментом є й міжнародне науково-технічне співробітництво. До переваг глобалізації в Україні можна зарахувати перспективу регулювання екологічної ситуації в країні, захист суспільства від глобальних загроз різного характеру (глобальні катастрофи), шанс «підтягнути» в економічному плані країну до рівня високорозвинених, світова координація боротьби зі СНІДом, наркоманією, тероризмом тощо.

Негативні наслідки: підвищення розриву в рівнях економічного і соціального розвитку між Україною та високорозвиненими країнами; зростання безробіття, бідності та безпритульності; техногенне перевантаження і погіршення стану довкілля; падіння національної економіки, підвищення рівня тіньового сектору та криміналізації; збільшення корупції; протиріччя між вимогами глобалізації та соціально-культурними й економічними традиціями нашого народу (наприклад, т. зв. «еліта» вимагає від України вільного продажу землі іноземцям, що протиприродно для господаря-українця).

Унаслідок процесів глобалізації страждають і вітчизняні товаровиробники, бо переважна більшість українців віддає перевагу більш дешевим і якісним закордонним товарам. Через можливість виїзду за кордон значна частка українців залишає Батьківщину в пошуках роботи, високої заробітної плати, якісної медицини, освіти, в результаті чого Україна втрачає працездатне населення. Присутня міграція інтелектуальної еліти, що дає підставу заводити мову про знищення інтелектуального потенціалу нації.

Якщо розглядати та аналізувати окремі сфери, зокрема туризм, то ми розуміємо, що його розвиток є базою економіки й важливим чинником суспільного розвитку і культурного зростання України. Туризм є джерелом валютних надходжень у державну скарбницю, центром створення нових робочих місць. Процеси глобалізації на туристичному ринку характеризуються зміною технологій, інтернаціоналізацією підприємницької діяльності, модернізацією транспортної інфраструктури, створенням нових механізмів регулювання. Також врахуємо, що інтенсивна реклама туристичного потенціалу України, створення механізмів стимулювання туристичної діяльності, модернізація туристичної інфраструктури, зокрема готелів, місць харчування, розробка інновацій у сфері туристичних програм, фінансова підтримка, залучення висококваліфікованих працівників готельного бізнесу, гідів, менеджерів, маркетологів, залучення до закладів освіти, – усі ці фактори сприяють глобалізації туризму.

Сприяють, але не достатньо ефективно. Статистичні дані вказують, що попит на туристичний продукт, який пропонують в Україні, зменшилась за останні роки, але збільшилась, якщо розглядати більший проміжок часу, зокрема, останні 20 років. Тут виступають як негативні, так і позитивні прояви глобалізації. Платоспроможність українців дозволила пізнавати нові туристичні атракції, розвивати себе культурно і вивчати історію власної країни, але, разом з тим, вона дозволила обирати для себе такі варіанти відпочинку, які далеко за межами нашої держави. Глобалізація надала нові робочі місця і кваліфікованих спеціалістів, але бажання знайти краще сприяє міграції у ті місця, де українці отримують більший прибуток.

Прояви глобалізації, як негативні, так і позитивні, вказують на недоліки та переваги цього процесу. Це водночас розвиває нашу країну, збільшує потенціал у всіх сферах, але, з іншого боку, завдає шкоди. Розуміння цих проявів повинно підштовхувати до забезпечення нормалізації й вдосконалення регулювання всіма процесами, які пов'язані з нею. Глобалізація повинна бути поступовою та контрольованою, щоб перспективи її розвитку позитивно впливали на усі аспекти життя.